

**ФОНД ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО
ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ УКРАЇНИ
НА ВИПАДОК БЕЗРОБІТТЯ**

ПРАВЛІННЯ

ПОСТАНОВА

28.05.2021

Київ

№ 12

*Про затвердження Звіту про результати діяльності Фонду
загальнообов'язкового державного соціального страхування України
на випадок безробіття за 2020 рік*

Відповідно до частини 2 статті 34 Закону України „Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття” правління Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття (далі – Фонд)

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Звіт про результати діяльності Фонду за 2020 рік (додається).
2. Державному центру зайнятості подати Звіт про результати діяльності Фонду за 2020 рік Кабінету Міністрів України.

Голова правління Фонду

Л. Дядюра

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова правління Фонду
загальнообов'язкового державного
соціального страхування України на випадок
безробіття
від 28.05.2021 № 12

Звіт

про результати діяльності Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття за 2020 рік

Протягом 2020 року діяльність Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття (далі – Фонд) була спрямована на виконання завдань та функцій, визначених законодавством у сфері соціального страхування на випадок безробіття та зайнятості населення, указами Президента України, рішеннями Кабінету Міністрів України, Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, правлінням Фонду, Статутом Фонду.

Протягом звітнього періоду робота правління Фонду була зосереджена на здійсненні заходів щодо підвищення ефективності роботи Фонду, оперативному реагуванні на виклики та завдання, забезпеченні цільового та економного використання фінансових ресурсів Фонду.

З метою оперативного прийняття правлінням Фонду рішень у квітні 2020 року внесено зміни до Регламенту засідань правління Фонду на період карантину, а саме скликання екстрених засідань та проведення їх у режимі реального часу за допомогою засобів Інтернету.

Протягом року проведено 9 засідань правління Фонду, з них 1 – чергове (до запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19), 2 – позачергових та 6 – екстрених, відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» (далі – Закон), Регламенту засідань правління Фонду та Плану роботи правління Фонду на 2020 рік.

На засіданнях правління Фонду розглянуті питання, які були спрямовані на реалізацію найголовніших перспективних та поточних питань діяльності Фонду, відповідно до Статутних завдань та в межах повноважень правління, визначених Законом, а також позапланових питань, що потребували оперативного прийняття рішень. Зокрема, особлива увага приділялась прийняттю важливих рішень, пов'язаних із забезпеченням стабілізації фінансового стану Фонду (на 7 засіданнях правління Фонду розглядалися питання, які стосувалися бюджету Фонду та розподілу видатків бюджету Фонду). Актуальними були рішення правління Фонду щодо підвищення мінімального розміру допомоги по безробіттю, у тому числі на період карантину та протягом 30 календарних днів після його закінчення.

Правлінням Фонду також було здійснено погодження проектів нормативно-правових актів, які стосувалися забезпечення окремих напрямів діяльності Служби.

Шляхом відкритого голосування прийнято 30 постанов (з них 13 постанов щодо бюджету Фонду та розподілу видатків бюджету Фонду) та 4 протокольні рішення.

З метою зменшення фінансової напруги бюджету Фонду у 2021 році та наступних роках правління Фонду 14.12.2020 звернулося до Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, Міністерства фінансів щодо зміни умов виділення Фонду фінансової допомоги у розмірі 1 277 млн грн з поворотної на безповоротну основу.

Ситуація на ринку праці у 2020 році знаходилася під впливом погіршення економічного стану внаслідок встановлення з 12 березня 2020 року карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19.

За даними Державної служби статистики України, кількість зайнятого населення у віці 15-70 років у 2020 році, у порівнянні з відповідним періодом попереднього року, скоротилася на 663 тис. осіб та становила 15,9 млн осіб.

Кількість безробітного населення (за методологією МОП) у віці 15-70 років у 2020 році, у порівнянні з відповідним періодом попереднього року, зросла на 187 тис. осіб та становила 1,7 млн осіб. Рівень безробіття населення (за методологією МОП) у віці 15-70 років зріс з 8,2 % до 9,5 %.

Значно зросла кількість звернень до Служби. У 2020 році статус безробітного отримали 909,1 тис. осіб, що на 33,1 % більше ніж у відповідному періоді попереднього року. Всього послугами Служби протягом 2020 року скористалося 2,2 млн громадян, які шукали роботу, з них 1,2 млн осіб мали статус зареєстрованого безробітного, що на 22% більше ніж у 2019 році. Допомогу по безробіттю отримували 1,1 млн осіб, що на 35% більше ніж у попередньому році.

В умовах карантинних заходів та обмежень, пов'язаних із пандемією COVID-19, суттєво скоротився попит на робочу силу. У 2020 році база даних Служби налічувала 830 тис. вакансій, що на 28% менше ніж у попередньому році. На кінець 2020 року на одну вакансію в середньому претендувало 11 осіб, що на 5 осіб більше ніж на кінець 2019 року.

За цих складних умов Служба у 2020 році сприяла працевлаштуванню 606 тис. осіб, зокрема, 385 тис. зареєстрованих безробітних.

З 01 січня 2020 року в роботу всіх центрів зайнятості/філій запроваджено Інститут «Консультант роботодавця». Також протягом 2020 року Службою продовжено роботу з новоствореними підприємствами, установами, організаціями та фізичними особами-підприємцями щодо залучення їх до співпраці та спрощення комунікацій за допомогою сучасних електронних сервісів.

Щодо організації роботи в умовах запровадження карантинних заходів

Для забезпечення доступності послуг в умовах карантину було запроваджено тимчасовий порядок обслуговування клієнтів, визначено

Особливості реєстрації, перереєстрації безробітних, надання статусу безробітного та призначення виплати допомоги по безробіттю і Протокол обслуговування центрами зайнятості клієнтів Державної служби зайнятості.

На період карантину в Службі спрощено процедуру подання документів до центрів зайнятості (філій) з використанням електронних засобів без особистого відвідування.

Фахівці Служби дистанційно надавали послуги безробітним з пошуку роботи, роботодавцям - з підбору персоналу. В цей період реалізовано можливість реєстрації осіб, які шукають роботу, шляхом подання заяв про надання статусу безробітного та призначення допомоги по безробіттю через портал державних послуг «Дія». На вебсайті Служби (www.dcz.gov.ua) постійно оновлювалась інформація та інфографіка щодо особливостей реєстрації та обслуговування безробітних в період карантину.

З метою посилення прав громадян на отримання соціальних послуг та матеріального забезпечення в Службі прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 29.03.2020 № 244 «Про внесення змін до Порядку реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу». Зокрема, змінами визначено, що на період дії карантину статус безробітного надається з першого дня після подання особою, яка шукає роботу, заяви про надання статусу безробітного, а також призначення виплати допомоги по безробіттю – з першого дня реєстрації безробітного.

Для підвищення рівня соціального захисту на період карантину для осіб, які втратили роботу в результаті звільнення з останнього місця роботи за власним бажанням без поважних причин в період з 12.03.2020 року і до дати закінчення карантину та зареєстровані у Службі як безробітні, виплата допомоги по безробіттю призначається з першого, а не з 91 календарного дня.

Щодо запровадження нових видів матеріальної підтримки роботодавців в умовах карантину

З метою збереження зайнятості працівників, які опинилися під загрозою вивільнення в результаті часткового або повного скорочення тривалості робочого часу в період запровадження карантинних заходів, згідно із Законом № 540-ІХ від 30.03.2020 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» Закон України «Про зайнятість населення» доповнено статтею 47¹ та запроваджено надання допомоги по частковому безробіттю в період карантину суб'єктам малого та середнього підприємництва.

Порядок надання та повернення коштів, спрямованих на фінансування допомоги по частковому безробіттю на період карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від

22.04.2020 № 306 зі змінами, визначає механізм та умови отримання допомоги по частковому безробіттю на період карантину.

Упродовж квітня-грудня 2020 року до Служби роботодавцями та фізичними особами-підприємцями подано 229,6 тис. пакетів документів щодо отримання допомоги по частковому безробіттю на період карантину, з них 200,5 тис. пакетів подано фізичними особами-підприємцями, які виявили бажання отримати таку допомогу на себе.

Центрами зайнятості в 2020 році прийнято 209,8 тис. рішень щодо надання допомоги по частковому безробіттю на період карантину для виплати 383,1 тис. працівникам, в тому числі 185,8 тис. рішень про надання зазначеної допомоги фізичним особам - підприємцям для себе.

Найбільшу кількість пакетів документів було прийнято та опрацьовано Харківською, Львівською, Донецькою, Чернівецькою, Сумською, Івано-Франківською, Закарпатською та Дніпропетровською обласними службами зайнятості.

Цією програмою скористалися роботодавці, що займаються пасажирськими перевезеннями міського та приміського сполучення, обслуговуванням наземного транспорту, готельною діяльністю, виробництвом продукції легкої промисловості, виробництвом меблів, будівельних виробів та пластмас тощо.

Реалізація цієї програми здійснювалася за рахунок фінансової допомоги, яка була виділена із фонду боротьби з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, та її наслідками. Видатки за цим напрямом склали 2 779 920,8 тис. гривень.

З метою підтримки застрахованих осіб та надання допомоги суб'єктам господарювання на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, Верховною Радою України 04.12.2020 схвалений Закон України «Про соціальну підтримку застрахованих осіб та суб'єктів господарювання на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2».

Постановою Кабінету Міністрів України від 09.12.2020 № 1231 затверджено Порядок надання одноразової матеріальної допомоги суб'єктам господарювання, розрахунку її розміру, стягнення, повернення невикористаної її суми, яким визначено механізм надання такої допомоги суб'єктам господарювання, які на дату набрання чинності вищезазначеного Закону вимушено скоротили або можуть скоротити передбачену законодавством тривалість робочого часу найманих працівників, у тому числі через простій, після здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, розрахунку розміру зазначеної допомоги, її стягнення, повернення невикористаної суми, а

також форму заяви і перелік документів, які подаються суб'єктом господарювання.

Одноразова матеріальна допомога виплачувалася суб'єктам господарювання за їх заявами, поданими до Служби до 21.12.2020.

За час реалізації програми територіальними установами Служби отримано 6,7 тис. пакетів документів від суб'єктів господарювання та виплачено одноразову матеріальну допомогу 157 тис. найманих працівників.

Найбільшу кількість заяв було подано до Дніпропетровської, Харківської, Вінницької, Запорізької та Донецької обласних служб зайнятості. Найменше заяв щодо надання одноразової матеріальної допомоги надійшло у Херсонській, Чернівецькій, Луганській, Миколаївській та Кіровоградській областях.

Цією програмою скористалися роботодавці, що займаються виробництвом продукції важкої та легкої промисловості, будівництвом, сільським господарством, пасажирськими перевезеннями міського та приміського сполучення та обслуговуванням наземного транспорту, підприємства торгівлі, надання послуг з тимчасового розміщення тощо.

Реалізація програми щодо виплати одноразової матеріальної допомоги здійснювалася за рахунок фінансової допомоги, яка була виділена з Державного бюджету України. Видатки на ці цілі склали 646 398,7 тис. гривень.

Щодо матеріальної підтримки безробітних

Ситуація у минулому році щодо виплати допомоги по безробіттю була досить напружена. У зв'язку з поширенням коронавірусної інфекції та стрімким зростанням чисельності безробітних середньомісячна чисельність одержувачів допомоги по безробіттю у 2020 році зросла на 47% порівняно з попереднім роком та склала 369 тис. осіб.

Для забезпечення посилення соціального захисту безробітних у 2020 році рішенням правління Фонду підвищено мінімальну допомогу по безробіттю, яку встановлено у розмірах:

- 1 800 гривень – для осіб, яким призначається допомога по безробіттю з урахуванням заробітної плати та страхового стажу;
- 650 гривень - для осіб, яким допомога по безробіттю призначається без урахування заробітної плати та страхового стажу. Постановою правління Фонду від 08.04.2020 № 217 на період дії карантину та протягом 30 календарних днів після його закінчення, мінімальний розмір допомоги по безробіттю для таких осіб було підвищено з 650 до 1000 гривень.

З метою недопущення виникнення заборгованості з виплати допомоги по безробіттю Державний центр зайнятості неодноразово звертався до Мінекономіки щодо необхідності виділення фінансової допомоги. Своєчасність виплати допомоги по безробіттю було забезпечено завдяки виділенню Фонду фінансової допомоги із фонду боротьби з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та її наслідками в обсязі 5 448,2 млн грн, з яких було використано 5 142,9 млн гривень.

Щодо реалізації заходів сприяння зайнятості

Протягом 2020 року Служба здійснювала діяльність в умовах жорсткої економії. Відповідно до підпункту 2 пункту 5 розділу II Прикінцевих положень Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» від 13.04.2020 № 553-ІХ діяла норма, що на період карантину Фонд здійснює поточні видатки на утримання виконавчих дирекцій фондів, установ Служби та такі страхові виплати: допомога по безробіттю (включаючи допомогу по частковому безробіттю), допомога на поховання. Відповідно до Закону України від 03.11.2020 № 941-ІХ «Про внесення змін до підпункту 2 пункту 5 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» відновлено фінансування в частині надання соціальних послуг та здійснення заходів сприяння зайнятості, передбачених законодавством про зайнятість населення та загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття.

Складна ситуація на ринку праці разом із заборною фінансування вплинули на здійснення заходів сприяння зайнятості та обсяги їх реалізації.

Завдяки отриманню одноразової виплати допомоги по безробіттю власну справу організували 678 колишніх безробітних. Види підприємництва, за якими відкривають власну справу безробітні, обумовлені потребами громади, організаційними та фінансовими можливостями самих безробітних. Зокрема, це вирощування сільськогосподарської продукції, виробництво та реалізація продуктів тваринництва, надання різноманітних побутових послуг населенню, технічне обслуговування та ремонт автомобілів, торгівля продовольчими, непродовольчими товарами та торговельно-посередницька діяльність, вантажні перевезення тощо.

Найбільше безробітними було започатковано власну справу в оптовій та роздрібній торгівлі, ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів, професійній, науковій та технічній діяльності, переробній промисловості (виробництві).

Для упередження негативних ризиків у веденні власного бізнесу, підвищення рівня знань підприємців-початківців з основ податкового законодавства у центрах зайнятості безробітним надавалися інформаційні та консультаційні послуги з питань започаткування власної справи та щодо перспективних напрямів розвитку бізнесу з урахуванням особливостей розвитку регіону.

Служба організовувала професійне навчання на замовлення роботодавця або для самозайнятості, провадження підприємницької діяльності з урахуванням потреб безробітних, яке здійснюється у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, на підприємствах, в установах та організаціях незалежно від форми власності, виду діяльності та господарювання.

Протягом року до професійного навчання зареєстрованих безробітних шляхом укладання договорів було залучено 97 професійно-технічних навчальних закладів, у тому числі 11 центрів професійно-технічної освіти Державної служби зайнятості (далі – ЦПТО ДСЗ), 31 вищий навчальний заклад, та 15,8 тис. підприємств, установ, організацій різних форм власності, видів діяльності та господарювання.

За направленням Служби профнавчання проходили 93,4 тис. зареєстрованих безробітних за 108 професіями, з них в ЦПТО ДСЗ - 48,4 тис. осіб. Рівень працевлаштування після закінчення профнавчання становив 95 %.

В структурі Служби функціонують 11 ЦПТО ДСЗ (у Дніпропетровській, Донецькій, Івано-Франківській, Луганській, Львівській, Одеській, Полтавській, Рівненській, Сумській, Харківській та Херсонській областях), які здійснюють професійне навчання безробітних, надають освітні послуги дорослому населенню та роботодавцям.

Станом на 01.01.2021 кількість ліцензованих робітничих професій в ЦПТО ДСЗ становила 95 одиниць.

Організація професійного навчання на базі ЦПТО ДСЗ забезпечує оперативну підготовку кваліфікованих кадрів на замовлення роботодавців та сприяє безробітним в організації підприємницької діяльності.

З метою забезпечення якісної підготовки робітничих кадрів ЦПТО ДСЗ впроваджують у навчально-виробничий процес сучасні інформаційно-комунікаційні технології навчання дорослого населення.

Із застосуванням дистанційних технологій проходили професійне навчання в ЦПТО ДСЗ 16,1 тис. осіб з числа зареєстрованих безробітних.

Постійно ведеться робота у напрямку розробки нових освітніх програм. Зокрема, в грудні 2020 року Рівненським ЦПТО ДСЗ на замовлення Рівненської філії компанії SoftServe розроблено освітню програму «Практичне тестування програмного забезпечення. QC – тестування» (термін навчання – 2 місяці).

Донецький, Дніпропетровський, Луганський, Полтавський та Харківський ЦПТО ДСЗ долучилися до участі в проєкті «Школа Фермерства 2.0», який реалізовується за підтримки уряду Німеччини в рамках проєкту «Професійна інтеграція внутрішньо переміщених осіб», та виконувався німецькою федеральною компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH у партнерстві з Агенціями регіонального розвитку та обласними службами зайнятості. Мета проєкту – залучення дорослого населення до підприємницької діяльності та розвитку невеликих фермерських господарств на селі. За участю ЦПТО ДСЗ були розроблені короткострокові онлайн курси з основ сільського господарства, бджільництва, овочівництва, садівництва, тваринництва, птахівництва, малої механізації тощо.

ЦПТО ДСЗ активно впроваджують у навчальний процес окремі елементи дуального навчання. Дуальна система передбачає поєднання вивчення теоретичних предметів навчального плану в ЦПТО ДСЗ з проходженням професійно-практичної підготовки (виробничого навчання та виробничої практики) на підприємствах, які замовляють кадри і мають належні умови для

організації практичного навчання. Протягом року на базі ЦПТО ДСЗ навчання з елементами дуальної форми проходили 3,3 тис. осіб з числа зареєстрованих безробітних.

Відповідно до наказу Мінсоцполітики від 16.03.2016 № 256 «Про затвердження Переліку суб'єктів підтвердження результатів неформального професійного навчання осіб за робітничими професіями» (зі змінами від 03.04.2018 № 466) діючими суб'єктами оцінювання, які здійснюють підтвердження результатів неформального навчання осіб за робітничою професією «Кухар 3-6 розрядів», є: Рівненський, Одеський ЦПТО ДСЗ та Вище професійне училище № 33 м. Києва.

Протягом року 211 осіб підтвердили результати неформального професійного навчання за професією «Кухар»: в Рівненському ЦПТО ДСЗ – 34 особи, в Одеському ЦПТО ДСЗ – 34 особи, у Вищому професійному училищі №33 м. Києва -143 особи.

Для підвищення конкурентоспроможності деяких категорій громадян на ринку праці здійснювалася видача ваучерів, право на одержання якого шляхом перепідготовки, спеціалізації, підвищення кваліфікації за професіями та спеціальностями для пріоритетних видів економічної діяльності мають:

– особи віком старше 45 років, страховий стаж яких становить не менше як 15 років;

– особи, звільнені з військової служби (крім військовослужбовців строкової служби), служби в органах внутрішніх справ, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, органів і підрозділів цивільного захисту, податкової міліції або Державної кримінально-виконавчої служби України у зв'язку із скороченням чисельності, штату або за станом здоров'я за наявності вислуги не менше 10 років;

– особи, звільнені з військової служби після участі у проведенні антитерористичної операції за умови звернення протягом трьох років з дня звільнення;

– внутрішньо переміщені особи працездатного віку за відсутності підходящої роботи.

Ваучери надаються на перепідготовку, спеціалізацію, підвищення кваліфікації, підготовку на наступному освітньо-кваліфікаційному рівні за професіями та спеціальностями, визначеними Переліком професій, спеціальностей, напрямів підготовки та підвищення кваліфікації, для навчання за якими може бути виданий ваучер, згідно з пріоритетними видами економічної діяльності.

Ваучери надаються особам, які не зареєстровані в центрі зайнятості як безробітні, мають професійну (професійно-технічну), фахову передвищу або вищу освіту та не проходили протягом останніх трьох років перепідготовку за рахунок коштів Фонду. Отримали ваучер у 2020 році 742 особи.

Найбільше ваучерів отримано за професіями: кухар, електрогазоварник, тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва, швачка, кондитер, швачка та за спеціальностями: медсестринство, психологія, комп'ютерна інженерія, ветеринарна медицина.

За видами навчання: перепідготовка – 159 осіб; підвищення кваліфікації – 579 осіб; спеціалізація – 3 особи; підготовка на наступному освітньо-кваліфікаційному рівні – 1 особа.

В умовах відсутності можливості працевлаштування на постійне місце роботи здійснювалася організація тимчасової зайнятості шляхом залучення до громадських та інших робіт тимчасового характеру, що дозволяє окремим категоріям громадян, особливо тим, хто знаходиться в стані безробіття тривалий час, відновити трудові навички, отримати постійну роботу, а також поліпшити матеріальне становище.

До участі у громадських та інших роботах тимчасового характеру залучено 99,7 тис. громадян, з них зареєстрованих безробітних – 97,3 тис. осіб. Зокрема, у громадських роботах брали участь 25,6 тис. безробітних осіб.

Регіональними центрами зайнятості забезпечено участь зареєстрованих безробітних у громадських роботах в переважній більшості за наступними видами робіт:

- екологічний захист навколишнього середовища та благоустрій;
- допомога особам з інвалідністю та людям похилого віку, соціально-незахищеним верстам населення, супровід осіб з інвалідністю по зору,
-
- надання допомоги учасникам АТО та ООС, сім'ям загиблих учасників військових дій та їх соціальний супровід;
- впорядкування місць поховання, меморіалів захисників Вітчизни;
- інформування населення про субсидії.

Протягом 2020 року здійснювалася реалізація Програми державної служби зайнятості щодо професійної орієнтації на 2017-2020 роки (далі – Програма).

В умовах застосування протиепідемічних заходів проведення профорієнтаційних заходів для населення здійснювалося переважно у дистанційному форматі. Протягом року надано послуги з професійної орієнтації населення для 1,6 млн осіб.

В рамках виконання Програми у співпраці зі стейкхолдерами проводилась комплексна робота з профорієнтації учнівської та студентської молоді щодо планування професійної кар'єри та розвитку затребуваних на ринку праці навичок, роз'яснювальна робота з батьками та методична робота з педагогічними працівниками.

Для школярів проводились різноманітні профорієнтаційні заходи, у т. ч. онлайн: профорієнтаційні уроки, квести, конкурси, відео-конференції, майстер-класи, акції, надавалась допомога в організації зустрічей з представниками професій, екскурсій на підприємства регіону.

Молодь, яка обрала професію та навчається у професійно-технічних та вищих закладах освіти, знайомили з вимогами роботодавців до кандидатів, умовами праці та перспективами кар'єрного росту. Заходи організовувалися, у т. ч. онлайн, у вигляді консультацій, зустрічей з фахівцями та роботодавцями з використанням сучасних цифрових технологій, тренінгів, форумів.

В цілому, протягом року проведено понад 9 тис. різноманітних профорієнтаційних заходів для населення, зокрема для молоді проведено 2,4 тис. профорієнтаційних уроків, 334 інтерактивних змагально-мотиваційні заходів, 179 Днів кар'єри тощо.

Профорієнтаційні послуги Служби отримали 190,9 тис. молодих осіб, які навчалися у навчальних закладах різних типів, серед яких 14,0 тис. студентів вищих закладів освіти, 13,0 тис. учнів професійно-технічних закладів та 163,8 тис. школярів.

Також з метою надання комплексу різноманітних інформаційно-консультаційних та профорієнтаційних послуг для мешканців об'єднаних територіальних громад (далі – ОТГ) проводилися різноманітні заходи в ОТГ, зокрема: семінари, тренінги, тестування, консультації, зустрічі, ярмарки, змагально-мотиваційні заходи для різних категорій населення ОТГ. Протягом року проведено 1,9 тис. таких заходів та охоплено майже 22 тис. мешканців громад.

З метою вдалого вибору професії та розвитку кар'єри забезпечено дистанційний формат профорієнтаційних послуг на веб-платформі «Моя професія: консультативна мережа» на надано можливість безкоштовно пройти комплексне профорієнтаційне тестування з вибору професії громадянам різних вікових категорій. На кінець звітної періоду онлайн тестування на вебплатформі пройшли 97,5 тис. осіб.

Профорієнтаційні послуги також надавалися на платформі «Профорієнтація та розвиток кар'єри» (самостійне тестування за тестами з профорієнтації та діагностики навичок). На кінець 2020 року тестування пройшли 74,4 тис. осіб.

Одним із механізмів фінансової підтримки підприємств в період тимчасового зупинення (скорочення) виробництва є допомога по частковому безробіттю, що дозволяє забезпечити збереження зайнятості працівників, щодо яких існує загроза вивільнення.

З метою забезпечення збереження зайнятості та недопущення вивільнення працівників здійснювалася виплата допомогою по частковому безробіттю, яку отримали 10,8 тис. працівників 14 підприємств, що зупинили (скоротили) виробництво із замкнутим циклом.

Такою допомогою найбільше скористались підприємства Харківського регіону (ТОВ «Велмаш», ЧБ ПП «Екіпаж», Харківська бісквітна фабрика, АТ "ТУРБОАТОМ", Кондитерська фабрика Харків'янка, ТОВ «Красноградський млин», ТОВ «Продінкомпані Мар'янський м'ясокомбінат», ПрАТ «НВП Теплоавтомат», ТОВ «Птахофабрика Просяне»), Волинської області (ТОВ "Кромберг енд Шуберт Україна ЛУ"), Київської

області (ТОВ "Костал Україна") та міста Київ (ТОВ "Кромберг енд Шуберт ЖУ", ТОВ «Прес-Форм» та СП ТОВ «Ріф»).

Допомога надавалася застрахованим особам у разі втрати ними частини заробітної плати внаслідок вимушеного скорочення передбаченої законодавством тривалості робочого часу у зв'язку з зупиненням (скороченням) виробництва продукції без припинення трудових відносин, за умови коли:

- зупинення (скорочення) виробництва на підприємстві із замкнутим циклом виробництва, що має невідворотний та тимчасовий характер, триває не менше трьох місяців і не перевищує шести місяців, не залежить від працівників та роботодавця, охопило не менш як 20 % чисельності працівників, у яких скорочення робочого часу становить 30 і більше відсотків на місяць;

- зупинення (скорочення) виробництва та тривалості робочого часу є вимушеним, оскільки вичерпано всі можливі заходи запобігання йому, що підтверджується узгодженим рішенням роботодавця та виборним органом профспілкової організації.

Здійснювалася підтримка роботодавців при створенні нових робочих місць та працевлаштуванні на них безробітних громадян, недостатньо конкурентоспроможних на ринку праці, шляхом виплати компенсації роботодавцю в розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Крім того, така компенсація виплачувалася суб'єктам малого підприємництва, які створили нові робочі місця у пріоритетних видах економічної діяльності та працевлаштували на них безробітних.

Протягом року на нові робочі місця з компенсацією витрат у розмірі єдиного внеску працевлаштовано 7,8 тис. осіб, у т. ч. 1,8 тис. осіб, які недостатньо конкурентоспроможні на ринку праці (зокрема, 23 % - особи, яким до настання права на пенсію за віком залишилося 10 і менше років, 56 % - один з батьків або особа, яка їх замінює і має на утриманні дитину (дітей) віком до 6 років) та 6 тис. осіб працевлаштовано суб'єктами малого підприємництва в пріоритетних видах економічної діяльності (зокрема, 25% - переробна промисловість; 24 % - оптова та роздрібна торгівля; 11 % - сільське господарство; по 9% - транспорт та тимчасове розміщення й організація харчування).

Станом на 01.05.2021 продовжували працювати 81 % від загальної чисельності працевлаштованих таким чином у 2020 році.

Для забезпечення підтримки роботодавців при працевлаштуванні внутрішньо переміщених осіб на умовах строкових трудових договорів здійснювалася компенсація витрат роботодавців на оплату праці таких осіб. Протягом року з відповідною компенсацією працевлаштовано 370 осіб відповідної категорії.

Станом на 01.05.2021 продовжували працювати 81 % від загальної чисельності працевлаштованих таким чином у 2020 році.

В 2020 році основними напрямками інформаційно-консультаційної роботи стали кар'єрне консультування; орієнтація на набуття додаткових компетенцій та навичок; переорієнтація на затребувані на ринку праці професії; розвиток цифрових навичок при пошуку роботи; мотивація щодо легального працевлаштування, професійного розвитку тощо.

Інформаційно-консультаційні послуги клієнтам організовувалися за принципом доступності, індивідуального підходу, кейс-менеджменту та комплексного характеру. Це забезпечувалося шляхом процедури кар'єрного консультування безробітних, психодіагностики та залучення до участі в різноманітних групових та масових заходах із застосуванням дистанційних форм роботи, зокрема впроваджено вебінари, відео-конференції та індивідуальні онлайн профконсультації. Надання населенню послуг здійснювалося переважно у дистанційному форматі (онлайн).

Протягом року проведено понад 30 тис. вебінарів із загальних питань зайнятості, пошуку роботи, складання резюме, співбесіди з роботодавцем, дистанційного розвитку навичок, а також засідань профорієнтаційних онлайн клубів з використанням засобів дистанційної комунікації; майже 113 тис. заходів для населення, зокрема щодо оволодіння навичками пошуку роботи, з орієнтації на підприємницьку діяльність, професійне навчання.

З метою вдосконалення шляхів співпраці з роботодавцями та виявлення оптимальних варіантів укомплектування вільних робочих місць, в тому числі на перспективу, проведено 60,9 тис. консультаційних заходів, зокрема ярмарки та міні-ярмарки вакансій, презентації роботодавців, наради, Дні відкритих дверей центру зайнятості (філій), «Круглі столи», виїзні консультації для працівників на підприємствах, де передбачається масове вивільнення; семінари для роботодавців, в тому числі з питань працевлаштування осіб з інвалідністю; безплатні індивідуальні і групові консультації з питань організації та провадження підприємницької діяльності.

Протягом року Службою здійснювалася комплексна інформаційно-роз'яснювальна робота, спрямована на інформування громадськості щодо соціальних послуг, які надаються службою зайнятості шукачам роботи та роботодавцям, зокрема, в період карантинних обмежень, а також щодо нових форм роботи.

Питання сфери зайнятості висвітлювались у теле- і радіопередачах, інформаційних радіо- і телесюжетах, публікаціях, інтерв'ю та коментарях, наданих ЗМІ керівництвом і фахівцями Державного центру зайнятості та регіональних центрів зайнятості, а також на Інтернет-порталах та Facebook-сторінках Служби.

Загалом протягом року було підготовлено: майже 2 тис. телесюжетів та передач, 11,3 тис. радіоєфірів, понад 5,4 тис. публікацій у центральних, регіональних та місцевих друкованих ЗМІ, 26,5 тис. матеріалів в інформаційних агенціях та інтернет-виданнях. Окрім того, майже 19 тис. інформаційних матеріалів було розміщено на сайтах РДА та ОДА, 13,6 тис. публікацій розміщено на сайтах ОТГ, міських та селищних рад, 20,5 тис. публікацій підготовлено для інтернет-сторінок обласних центрів зайнятості. Протягом

звітнього періоду надіслано до ЗМІ понад 4 тис. прес-релізів і прес-анонсів та проведено 2,8 тис. інформаційних заходів за участю ЗМІ.

Також інформування клієнтів Служби постійно здійснюється через офіційний вебсайт Служби, Facebook-сторінки Державного та регіональних центрів зайнятості, а також через створений у січні 2020 року «Освітній портал Державної служби зайнятості».

У зв'язку із запровадженням у березні жорстких карантинних обмежень в ЗМІ проведено широку інформаційну кампанію щодо можливості реєстрації в службі зайнятості в період карантину онлайн та отримання допомоги по безробіттю без особистого відвідування центру зайнятості, а також щодо запровадження можливості реєстрації в службі зайнятості та оформлення допомоги по безробіттю через портал державних послуг «Дія».

На головній сторінці вебсайту Служби було створено рубрику «Електронне подання документів», де була розміщена вся необхідна інформація та покрокова інструкція щодо можливості реєстрації в службі зайнятості в режимі онлайн.

Активно здійснювалося інформування суб'єктів малого та середнього бізнесу щодо можливості отримання допомоги по частковому безробіттю на період карантину. На сайті Служби було створено нову рубрику «Допомога по частковому безробіттю», де розміщено необхідну інформацію щодо можливості отримання роботодавцями такої допомоги.

Окрім того, інформування з цих та інших питань, пов'язаних з діяльністю Служби, постійно здійснювалося в онлайн режимі через Facebook Messenger сторінки Служби і «Гарячу лінію» Служби за номером 0-800-50-99-66 (дзвінки безкоштовні). Протягом року фахівцями «Гарячої лінії» прийнято та опрацьовано більше 65 тис. телефонних звернень, що майже у 2 рази більше, ніж за попередній рік.

Міжнародна діяльність

У зв'язку із запровадженням заходів по запобіганню поширенню коронавірусної інфекції COVID-19 міжнародна діяльність у 2020 році була частково призупинена, заходи, які очікувалось здійснити в 2020 році, заплановані на 2021 рік або здійснювалися в онлайн режимі.

У червні 2020 року Державний центр зайнятості взяв участь у п'ятому засіданні кластера 6 (питання зайнятості, охорони здоров'я, соціальної політики та рівних можливостей) Підкомітету з питань економіки та іншого галузевого співробітництва Комітету асоціації між Україною та ЄС.

Продовжувалась реалізація Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Держави Ізраїль про тимчасове працевлаштування українських працівників в окремих галузях на ринку праці Держави Ізраїль. Служба виступає від Української Сторони у якості компетентного органу на якого покладаються функції із реалізації зазначеної Угоди.

З метою участі в презентації організації роботи управління праці повіту Олесно у лютому 2020 року та презентації організації роботи управління праці

польського воєводства в м. Ополе відбулась робоча поїздка до Республіки Польща делегації Івано-Франківського обласного центру зайнятості.

Протягом 2020 року продовжувалася співпраця з:

1. Представництвом Данської ради у справах біженців в Україні з питань продовження співпраці в рамках укладеного Меморандуму щодо посилення співробітництва для забезпечення соціального захисту внутрішньо переміщених осіб.

2. Міжнародною організацією міграції. Так, 24-25 листопада 2020 року відбулась онлайн-конференція "Еміграція та залучення діаспори для сприяння розвитку приватного сектору" за участі представників Державного центру зайнятості. Захід було організовано МОМ Грузії та Секретаріатом Державної комісії з питань міграції (СКМП) Грузії в рамках проекту «Покращення дотримання прав мігрантів та належного врядування у Вірменії та Грузії» (EMERGE), який фінансується Міністерством закордонних справ Норвегії та реалізується МОМ. В цій регіональній конференції взяли участь представники урядів Болгарії, Грузії, Молдови, Румунії та України та інші зацікавлені сторони і експерти, відповідальні за управління міграцією та залучення діаспори, які висвітлили важливі аспекти участі мігрантів та діаспори у розвитку приватного сектору. Конференція надала конкретні приклади взаємодії, а також зосередила увагу на інституційних структурах та мережах, необхідних для формування та управління міграційною політикою та забезпечення успішних відносин з діаспорою. Метою конференції був обмін передовою практикою та визначення потенційних сфер співпраці у цій галузі.

3. Міжнародною організацією праці, а саме:

- представники Державного центру зайнятості взяли участь у першому етапі проміжної оцінки імплементації Проекту МОП «Інклюзивний ринок праці для створення робочих місць в Україні»;

- відбулась робоча онлайн-зустріч для обговорення умов впровадження Обсерваторії ринку праці, участь у якій взяли представники Державного центру зайнятості;

- в онлайн-форматі було проведено 5-те засідання Наглядової ради Проекту МОП «Інклюзивний ринок праці для створення робочих місць в Україні», під час якого презентовано результати імплементації та досягнення Проекту за період червень – листопад 2020 року та озвучено плани на перше півріччя 2021 року, а також обговорено інші питання реалізації Проекту;

- пройшли робочі зустрічі представників Державного центру зайнятості з представниками Естонської каси з безробіття, під час яких було здійснено огляд роботи Естонської каси з безробіття та Естонського фонду страхування на випадок безробіття, ознайомлено зі стратегічними напрямками розвитку та послугами, розглянуті питання використання інформаційних систем Естонським фондом страхування на випадок безробіття та співпраця з роботодавцями та приватними агентствами зайнятості. Водночас представниками Державного центру зайнятості було висвітлено зміст та умови надання соціальних послуг державної служби зайнятості населенню та роботодавцям, а також принципи побудови та функціонування ЄІАС.

Служба здійснює *видачу дозволів на застосування праці іноземців та осіб без громадянства*. Протягом року регіональними центрами зайнятості видано 9,8 тис. дозволів, продовжено дію – 4,5 тис. дозволів, відмовлено в оформленні дозволів – 0,2 тис., скасовано дозволів – 3,9 тис., з них 1,7 тис. – розірвання трудового договору (контракту) між роботодавцями та іноземними найманими працівниками.

Загалом, протягом 2020 року в Україні тимчасово працювали 23,4 тис. іноземних громадян та осіб без громадянства за наявності у роботодавців відповідних дозволів на застосування їх праці, що майже на 11,6% більше, ніж у 2019 році (20,7 тис. осіб).

За професійними групами більше половини (58%) іноземних громадян займали місця керівників, менеджерів (управителів), а також посади фахівців та професіоналів – 27%.

Найбільша кількість виданих дозволів, у тому числі продовжених дозволів, протягом 2020 року: у м. Києві – 10282, Київській – 819, Львівській – 730, Одеській – 529, Полтавській областях – 338 дозволів.

Із загальної кількості працюючих на підставі дозволів, виданих роботодавцям протягом 2020 року, більшість становили громадяни Туреччини – 4572, Індії – 1890, Російської Федерації – 1684, Білорусі – 1269, Китаю – 1201, Узбекистану – 936, Польщі – 744, Азербайджану – 744, Ізраїлю – 729, США – 699, Румунії – 609, Німеччини – 586, Великої Британії – 454, Молдова – 450 осіб.

Загалом в Україні на підставі дозволів на застосування праці іноземців та осіб без громадянства у 2020 році працювали громадяни із 135 країн світу.

Щодо надання послуг особам, які мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню

Протягом року послугами Служби скористалося 357,1 тис. осіб, які мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню. Статус безробітного мали 249,0 тис. осіб цієї категорії, зокрема 100,0 тис. осіб, яким до настання права на пенсію залишилося 10 і менше років, 71,5 тис. батьків, які мають дітей до 6 років, 24,5 тис. учасників бойових дій, 57,0 тис. осіб з інвалідністю, 7,2 тис. випускників навчальних закладів. За допомогою Служби знайшли роботу 58,3 тис. таких осіб, з яких 51,8 тис. громадян мали статус безробітного. Крім того, до громадських та інших робіт тимчасового характеру залучено 16,3 тис. осіб, які мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню. До професійного навчання залучено 14,4 тис. безробітних.

За сприяння Служби знайшли роботу 6,1 тис. осіб з числа учасників АТО (ООС), проходили професійне навчання 0,8 тис. безробітних зазначеної категорії, залучено до тимчасової зайнятості 0,4 тис. таких осіб.

Служба сприяла працевлаштуванню 4,1 тис. ВПО. За направленням Служби професійне навчання проходили 0,8 тис. безробітних з числа ВПО. У громадських та інших роботах тимчасового характеру брали участь 0,5 тис. ВПО.